

RØD VALGALLIANSE: VALGET OG KAMPEN MOT RASISMEN.

Innvandrer spørsmålet og kampen mot rasismen er - og må være - en viktig del av RV's valgkamp. For RV er det et avgjørende prinsippielt spørsmål å ta standpunkt for undertrykte grupper mot undertrykkerne. Derfor har RV i tidligere valgkamper profilert sterkt på innvandrers spørsmål og mot forskjellige former for rasisme - uten å ta hensyn til hvilken uttelling dette kunne gi når det gjelder stemmesanking. I forrige valgkamp sto RV alene om å ta opp kampen mot rasismen. Jeg viser bl.a. til at Sigurd Allern i partilederdebutten like før valget gjorde innvandrers spørsmål til en hovedsak, og reiste spørsmål som de andre partilederne svært gjerne ville unngå å diskutere.

Ved dette valget er situasjonen blitt anderledes. Etter at innvandrere, som har bodd her i over 3 år, har fått stemmerett ved kommune- og fylkestingsvalg, har samtlige partier fra SV til Høyre sett det som et mål å vinne stemmer fra innvandrergruppene. Det er min påstand at disse partiene utelukkende er interessert i innvandrernes stemmer. Disse partiene - og da regner jeg også med SV - har ansvaret for en mangeårig innvandrerrfientlig politikk. At de i valgkampen forsøker å vise seg som innvandrernes venner, er det umulig å ta alvorlig hvis man ser på hvilken politikk disse partiene har ført i praksis gjennom de siste 10-15 årene. SV skiller seg bare i mindre utstrekning ut fra de øvrige partiene når det gjelder innvandrerrfientlighet. Når det gjelder de store linjene i den innvandrerpoltikken som har vært ført, har SV vært med på kjøret. Hver gang spørsmålet om innvandringsstopp har vært oppe i Stortinget, har SV reservasjonsløst støttet innvandringsstoppen. Riktignok har SV etter å ha stemt for midlertidige ordninger med innvandringsstopp to ganger og etter at de har vært med å gjøre innvandringsstoppen permanent for to år siden, skiftet standpunkt, og sier seg nå å gå imot innvandringsstoppen, men uten at de etter det jeg har kunnet registrere har gjort noe som helst for å få opphevet innvandringsstoppen.

Jeg mener ikke med dette å si at SV er et bevisst innvandrerrfientlig parti. Men SV har ikke representert noen opposisjon mot den innvandrerpoltikken som har vært ført og som i første rekke Arbeiderpartiet og senere Høyre har hatt hovedansvaret for. Jeg skal seinere komme tilbake til hvilket politisk ansvar enkelte av de øvrige partiene har.

Hva er rasisme?

Rasisme kan defineres på forskjellige måter, og hvilken forståelse en legger i begrepet rasisme, vil få betydning for både hva man skal bekjempe og hvordan man skal bekjempe rasismen.

Den klassiske rasismen, som har sine historiske røtter tilbake til 1500-1600-tallet var en ideologi for å rettferdiggjøre undertrykking av andre folkeslag, først og fremst indianerne i Amerika og afrikanere som ble brukt som slaver. Denne formen for rasisme er en ideologi som hevder at det er knyttet bestemte psykologiske, intellektuelle og moralske kvaliteter til bestemte fysiske kjennetegn som hudfarge, skalleform o.s.v. Denne rasismen definerte europeere som intelligente og siviliserte mens amerikanske, afrikanske og asiatiske folkeslag ble definert som primitive, late, umoralske o.s.v.

På denne måten kunne briter, spanjoler, portugisere, nederlendere rettferdiggjøre et nesten verdensomspennende kolonisystem med grov utbytting av kolonibefolkningen.

Det er denne formen for rasisme som Hitler benyttet seg av i det 3. riket og det hvite mindretallsdiktaturet i Sør-Afrika bygger på dette. Det er også utvilsomt at Nasjonalt Folkeparti og Vivi Kroghs organisasjon mot skadelig innvandring representerer en ideologi som går ut på at den såkalte hvite rase er alle andre raser overlegen. Den klassiske rasismen er en ideologi for terror, holocaust, kolonialisme, slaveri o.s.v.

Antakelig er det riktig å se på den såkalte sosiobiologien som en avart av denne klassiske eller gammeldagse rasismen. Sosiobiologien påstår at det er en nær sammenheng mellom biologisk og sosial adferd og sosiobiologer hevder da gjerne at kvinner er menn underlegne og at hvite europeere er overlegne alle andre. Norsk Front var opptatt av at sosiobiologien "beviste" germanernes fantastiske overlegenhet.

Den klassiske rasismen - om det riktig å bruke uttrykket klassisk i en sann sammenheng - er gjennomført udemokratisk og terroristisk. For sosialister må det være et sjølsagt standpunkt at denne formen for rasisme er kriminell og må forbys og må bekjempes med alle midler. Men det finnes også en annen form for rasisme. Den engelske filosofen Martin Barker har skrevet en bok som han har kalt DEN NYE RASISMEN. Det er en rasisme som ikke tar utgangspunkt i at den ene rasen er den annen overlegen, men som tar sitt utgangspunkt i at forskjellige folkegrupper eller kulturer er fremmede for hverandre. Den nye rasismen bygger på fremmedhet, hvor fremmedheten er noe negativt som det ikke er lett å bygge bru over og som er truende. Denne formen for rasisme vil gå inn for adskillelse, sosialt og geografisk. Den nye rasismen vil erklære seg som ikke-rasistisk i forhold til den gamle rasismen, og kan uttrykkelig hevde at de ikke mener at fremmede folkegrupper er mindreverdige.

Denne nye rasismen lar seg lett kombinere med utbredte fordommer og nedvurdering av andre folks religion, kultur, levesett, omgangsformer, matvaner osv.

En typisk representant for denne formen for rasisme var Enoch Powell i 60-årenes England. Det ligger klare elementer av en slik rasisme i DEN NORSKE SJØLGODHETEN, og en slik form for rasisme er dårlig skjult i Fremskrittspartiets politiske praksis.

Etter min oppfatning er det riktig å se på både den klassiske og den nye rasismen som rasisme. De ulike formene for rasisme må bekjempes på ulike måter. Det vil føre helt galt avsted dersom en bekjemper den nye rasismen med en agitasjon og propaganda og metoder som tilsvarer Blüchers gammelrasisme.

Rasisme som ideologi er en ideologi for undertrykking. Man skal imidlertid være klar over at innvandrere i Norge ikke bare er undertrykt med utgangspunkt i at de tilhører andre folkeslag og kulturer. De fleste innvandrere i Norge - og særskilt innvandrere fra den 3. verden - blir en del av arbeiderklassen i Norge. Innvandrerne er ofte plassert i farlige og dårlig betalte jobber. Sannsynligvis er det riktig å si at innvandrerne er den mest undertrykte del av arbeiderklassen. Derfor er innvandrerspørsmålet et viktig arbeiderspørsmål. En splittelse mellom norske arbeidere og innvandrere, blir derfor nødvendigvis en splittelse av arbeiderklassen. Rasismen kan derfor få et dobbelt sett skadelige funksjoner: både ved at den virker som en rettferdiggjøring for undertrykking av innvandrere og ved at den bidrar til å splitte og svekke arbeiderklassen i Norge.

Litt om de ulike partienes innvandrerpolitikk.

Arbeiderpartiet og Høyre har hatt hovedansvaret for den innvandrerpolitikk som har blitt ført i Norge i de siste 10 til 15 åra. Den herskende norske innvandrerpolitikk har i hovedsak bestått i å ta imot utenlandsk arbeidskraft, når det har vært bruk for den, og å utnytte denne arbeidskraften mest mulig effektivt. Under høykonjunkturer med mangel på arbeidskraft er det nyttig for kapitalismen å få innført voksne, utdannede arbeidere, som kan settes inn der hvor det er mangel på arbeidskraft. I de siste 7-8 åra har norske grenser vært praktisk talt stengt for innvandring av arbeidere fra den 3. verden. Stegningen av grensene er gjennomført med oppslutning fra alle partier på Stortinget.

Innvandrerpolitikken karakteriseres også ved et ønske om å tjene mest mulig på innvandrerne og å ha minst mulig utgifter. Offentlige tiltak som kan gi innvandrere anstendige levevilkår i Norge, er det en gjennomført motvilje mot, ettersom slike tiltak koster penger. I bevilgningssaker viser det norske samfunnet en innvandrertilfientlig holdning. Et tredje trekk ved den norske innvandrerpolitikken er den

motvilje og mistenksomhet som innvandrere møtes med i svært store deler av forvaltningsapparatet.

Partienes programmer sier svært lite om virkeligheten på dette felt. Arbeiderpartiet arbeidsprogram for perioden 1982 til 1985 inneholder en del vakre uttalelser, uten noen som helst sammenheng med den praktiske politikk Arbeiderpartiet har ført. Det heter bl.a. på side 59 i programmet: "Innvandrerne gir et verdifullt kulturbidrag til samfunnet." "Hovedprinsippet må være at de skal nytte godt av de samme retter og ha de samme plikter som andre. For å sikre mest mulig like levevilkår, er det behov for en særlig innsats fra samfunnets side, ikke minst når det gjelder utdanning." I arbeidsprogrammet er det nevnt fire tiltak som Arbeiderpartiet vil arbeide for, det gjelder:

- økt støtte til undervisnings- og kulturtiltak
- tiltak for å lette innvandrernes tilpassning til vårt samfunn
- bedring av innvandrernes arbeids- og boligforhold
- styrking av innvandrerkvinnenes stilling.

Arbeiderpartiet sier ingenting om innvandringsstoppen, ingenting om rasismen i det norske samfunnet, ingenting om at innvandrerne er en undertrykt gruppe i Norge. Arbeiderpartiets program er egentlig helt uforpliktende for partiet.

Høyres program for 1980 til 1983 har med noe om innvandrere under overskriften Kirke og kulturliv, hvor det heter at "det må stimuleres til øket samarbeid og kontakt mellom innvandrere og byens øvrige innbyggersamtidig som de fremmedspråklige må gis bedre muligheter for å dyrke sin egen kultur." Under kapitlet om skolen, heter det: "Fremmedspråklige elever må gis opplæringstilbud på alle trinn som setter dem i stand til å fungere bedre i det norske samfunn." I Oslo Høyres program for 1984 til 1987 (kommunevalget) sies det bl.a. at det er viktig "å sørge for et opplæringstilbud som på alle trinn setter dem i stand til å fungere på lik linje med norske elever. Opplæringen i norsk må derfor tillegges særlig vekt." Morsmålsopplæringen sies det ikke noe om i denne sammenhengen, men derimot under kapitlet om innvandrere, hvor Oslo Høyre programfester at "undervisningstilbudet til fremmedspråklige elever i Oslo er godt utbygget." Det heter også at undervisningstilbudet også må omfatte morsmålsopplæring. Videre har programmet en nokså merkelig og tvetydig programpost, som lyder slik: "I Oslo er andelen av innvandrere forholdsvis høy og økende i enkelte bydeler. Oslo Høyre ønsker å motvirke en ytterligere forsterkning av denne utviklingen. Gjennom boligpolitiske tiltak må innvandrerne hjelpes til å finne sin naturlige plass i alle deler av byen". Heller ikke Høyres program sier noe om rasisme eller at innvandrere er undertrykt.

Partier som ikke vil innse at innvandrere i Norge er undertrykt, og partier som ikke ser rasismen som noe problem, kan sjølsagt ikke bidra til å oppheve denne undertrykkingen og denne rasismen. Det er grunn til å si noen ord om Fremskrittspartiet også. Mens de fleste partiene forsøker å fiske stemmer blant innvandrerne, forsøker Fremskrittspartiet å sanke stemmer ved å spille på fordommer. Det er viktig å avsløre rasismen til Fremskrittspartiet. Det er åpenbart ikke slik at Fremskrittspartiet agiterer med utgangspunkt i den hvite rasens overlegenhet, men av Fremskrittspartiet oser det av forakt overfor innvandrerne. Fremskrittspartiet vil fjerne alle tiltak som er innrettet særskilt mot innvandrere. De vil fjerne morsmålsundervisningen fra skoleverket. De vil fjerne alle særtiltak som er nødvendig for at innvandrerne i Norge skal kunne klare seg her. De vil innføre et system som medfører at innvandrere bare skal ha oppholdstillatelse for kortere tid, med den følge at de kastes ut av landet dersom det ikke er bruk for dem. De vil gjøre innvandrernes opphold i Norge midlertidig og hindre innvandrere i å slå seg ned her.

Fremskrittspartiet har en begrunnelse for denne politikken som går ut på "lik behandling og fri konkurranse." Denne ekstreme liberalismen vil nødvendigvis føre til at de sterke blir sterkere og de svake blir svakere. Forøvrig er det ingen konsekvens i Fremskrittspartiets politikk. En innvandringsstopp må etter mine begreper være i strid med en gjennomført liberalisme.

Carl I. Hagen hevder i Dagbladet den 3. november 1982: "Det er særfordelene som innvandrere har i Norge og i Oslo som er hovedårsaken til de gnisninger som eventuelt eksisterer mellom befolkningsgruppene". Det er forsåvidt ikke rart at Vivi Kroghs "Organisasjon mot skadelig innvandring" oppfordrer sine medlemmer til å stemme på Fremskrittspartiet.

Litt om RV's oppgaver.

RV har et bra program for å ivareta innvandrernes interesser. Det må være viktig for RV å presentere seg i opinionen som et parti som tar innvandrernes parti mot undertrykking. Like viktig er det etter min mening å bruke valgkampen til å avsløre de andre partiene. Og her bør det utvikles dokumentasjon. I valgkampen må det ligge store muligheter til å konfrontere f.eks. Høyre og Arbeiderpartiet med den politiske praksis de har. Og det må være en svært viktig oppgave å hindre at Fremskrittspartiet får gjennomslag for sin vulgæragitasjon mot innvandrere. Det må sies noen ord særskilt om vår stillingtagen mot innvandringsstoppen. For ethvert progressivt parti må det være et prinsippsspørsmål at man er mot en innvandringsstopp eller innvandringsregulering som legger hindringer i veien for at arbeidere kan reise fra et land til et annet. Jeg vil sitere noen linjer fra Kominterns 4. kongress 1922 fra Jan Sándegren, Arbetarklassen och de förtryckta Folken, side 202-3:

"Kontraktssystemet utgör ännu i dag den förnämsta metoden för värvandet av färgade arbetare till sockerplantagerna på Söderhavsöarna, dit arbetare förs från Kina och Indien. Denna omständighet har föranlett de imperialistiska ländernas arbetare att kräva införande av lagbestämmelser mot invandringen och mot användande av färgad arbetskraft, både i Amerika och Australien. Dessa lagar skärper motsättningen mellan de vita och de färgade arbetarna samt splittrar och försvagar arbetarrörelsens enhet.

De kommunistiska partierna i Amerika, Australien och Kanada måste föra en energisk kamp mot lagarna, som förhindrar invandringen, och måste klargöra för de proletära massorna i dessa länder, att sådana lagar, samtidigt som de underblåser rashatet, i sista hand skadar dem själva.

Å andra sidan avstår kapitalisterna från lagar mot invandring, för att möjliggöra importen av billig arbetskraft och på så sätt trycka ned de vita arbetarnas löner. Denna kapitalisternas avsikt att övergå till anfall kan endast på ett sätt effektivt avvärjas - de invandrande arbetarna måste upptagas i de existerande fackorganisationerna för vita arbetare. Samtidigt måste krävas, att de färgade arbetarnas löner jämställs med de vita arbetarnas. Ett sådant steg av de kommunistiska partierna kommer att avslöja kapitalisternas planer och samtidigt på ett åskådligt sätt visa de färgade arbetarna, att det internationella proletariatet icke känner några rasfördomar."

Det er viktig at RV's tillitsmenn er konsolidert på standpunktet mot innvandringsstopp og for at arbeiderklassen i ett land skal ha muligheten til å søke seg en framtid i et annet land. Vakler man i dette spørsmålet, tror jeg man svært lett vil kunne havne i et sjåvinistisk standpunkt.

Det er også viktig at RV's tillitsmenn skolerer seg når det gjelder å imøtegå holdninger som går ut på at innvandrerne stjeler arbeidsplasser og at innvandrere tar boliger fra nordmenn.

Det er istrid med vireligheten å hevde at innvandrere tar arbeid fra nordmenn. Innvandrerne har kommet hit fordi det var bruk for dem. De har vært med å bygge ut produksjonen, det er åpenbart ikke økonomisk mulig å erstatte innvandrerne. Som et tankeeksperiment kunne man forestille seg at de 80.000 innvandrerne i Norge ble borte. Det ville neppe ha noen særlig avgjørende betydning for sysselsettingen, men det ville føre til akutte og kanskje uløselige problemer i deler av arbeidslivet.

En annen ting er at det er gjennomført usolidarisk å kreve at en gruppe arbeidere skal ut av arbeidslivet når det er mangel på arbeid, slik kravet var til mange arbeiderkvinner i 30-åra.

Til slutt vil jeg si litt om RV's oppgaver i kommunestyrene. I busjettdebatten i Oslo bystyre i november 1981 tok Veslemøy Haslund opp spørsmålet om nedskjæringer i undervisningen for innvandrerbarn, og gjorde en veldig god innsats mot nedskjæringene.

Forøvrig har RV-representanter - etter det jeg kjenner til - ikke vært flinke nok til å ta opp innvandrerspørsmål i bystyret. Det må være en sjølsagt ting at ulike innvandrerspørsmål tas opp i forbindelse med budsjettbehandling, men også i andre sammenhenger må RV bruke kommunestyret til å avsløre andre partier og til å ta opp innvandrernes krav. En metode kan være intepellasjoner.

Jeg tror RV har mye å lære når det gjelder å integrere kampen mot rasisme i partiets arbeid.